

СТАНОВИЩЕ

по представен за защита на дисертационен труд на тема: „Иновативни адаптационни модели за специализирана бегова издръжливост в учебно-спортния процес“ в професионално направление 1.3.Педагогика на обучение по...(Методика на обучението по физическо възпитание и спорт) за присъждане на научната степен „Доктор на науките“.

С кандидат: Доц. Мая Борисова Чипева, д-р

Към катедра „Индивидуални спортове и рекреация“, Департамент по спорт на Софийски университет“Св.Кл.Охридски“

Изготвил становището: Доц. Добринка Васкова Шаламанова, д-р

В изпълнение на заповед на Ректора на Софийски университет „Св. Климент Охридски“ вписано в Регистъра на СУ за НЖ под № 76/10.04.2023 г.

Доцент Мая Борисова Чипева, д-р е родена на 1.05.1978 г. в гр.София. Завършва НСА „Васил Левски“ през 2002 година и по настоящем е доцент в Департамента по физическо възпитание и спорт на Технически Университет.

През 2016 година защитава докторска дисертация по Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка, а през 2019 г. и е присвоена академичната длъжност „доцент“. Доц. Мая Борисова Чипева, д-р, освен че е треньор по лека атлетика на представителните отбори на университета е дипломиран специалист по фитнес – культуризъм, аеробика, канго джъмпис и боди дизайн.

Представеният за рецензиране дисертационен труд е написан в шест раздела с общ обем 288 страници, 32 таблици, 21 фигури и 198 литературни източника,от които 148 на кирилица, 50 на латиница и 3 интернет страници. Правят впечатления имената на утвърдени автори настоящи и такива от близкото минало. В организацията на изследванията Доц. Мая Борисова Чипева, провежда консултации с известни специалисти и треньори по лека атлетика и футбол и ползва опита на най-изявени кондиционни капацитети.

В литературния обзор освен добре представените теоретични основи на адаптацията като цяло и във връзка с настоящото изследване, съвсем логично авторката акцентира на проблемите на издръжливостта от гледна точка на нейните основни параметри – интензивност, продължителност,биологични, кардиореспираторни,регулаторни и спортно-технически промени под

въздействието на спортните натоварвания. От обзора, проличават основните методически задачи поставени в дисертационния труд, които трябва да се реализират в две направления:

- Особенности на беговите натоварвания в бяганията на средни разстояния;
- Особенности на беговата тренировка с интервално – променлив характер във футболната игра.

На основание на цялостния анализ на литературния обзор и методическите постановки Доц. Мая Борисова Чипева, д-р, формулира работната си хипотеза за предстоящите изследвания. В нея проличава изясняване на проблеми на адаптацията вследствие на прилагането на бегови натоварвания в пет основни направления, които ще дадат възможност за разработването на приложни модели на адаптационните процеси към бегова работоспособност.

Целта, задачите и методите на изследванията, които и цялостната организация са точно и аргументирано представени в дисертационния труд.

Приложена е съвременна компютърна методика за обработка и анализ на резултатите с доказана ефективност, която дава възможност на Доц. Мая Борисова Чипева, д-р да разработи модели за по-правилно оптимизиране на прилаганите натоварвания в оптимизационните фази на спортния процес при бегачи и футболисти.

От представените осем модела за бегачи на средни разстояния и два за футболисти, апробирани в изследователския период проличава цялостно обхващане на спортната подготовка по отношение на обем, интензивност и мултипараметрична структура на специфичната работоспособност, които са с особено значение за прилаганите натоварвания в спортния процес.

Моделите за определяне на критичната скорост и приложението на специализирани натоварвания за скоростно-силова издръжливост при тази категория бегачи, както и моделът за специфичната работоспособност при футболисти могат с основание да се нарекат иновативен подход в работата за адаптационни промени в критичните нива на беговата издръжливост.

С особено приложна стойност са и класификационните модели за бегови натоварвания с обем, интензивност и оценка на адаптационните нива.

След направените анализи и експерименти и апробирането на моделите Доц. Мая Борисова Чипева, изважда десет извода и осем препоръки, поставени убедително, от които прозират ползи за учебно-спортния процес и спортните педагози проявяващи интерес към специализираната бегова издръжливост.

Разработените модели за прогнозиране на текущия бегови потенциал, разкриването на корелационно – факторната структура на специфичната работоспособност, оценките на потенциала на беговите натоварвания в различните кислородни режими могат да се определят като основни приноси на дисертационния труд.

Към дисертационния труд Доц. Мая Борисова Чипева, представя пет самостоятелни публикации.

На нашето внимание е представен дисертационен труд с достатъчно научно приложна стойност за спортната теория и практика, който отговаря на изискванията за придобиване на научната степен „Доктор на науките“.

На основание на това предлагам на Уважаемите членове на Научното жури да присъдят на Доц. Мая Борисова Чипева, д-р, научната степен „Доктор на науките“ в професионалното направление 1.3. Педагогика на обучението по ...(Методика на обучението по физическо възпитание и спорт).

11.05.2023 г.

София

ИЗГОТВИЛ СТАНОВИЩЕТО:

/доц. Добринка Шаламанова, д-р/